

Lausunto

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

14.11.2018

ÖFPL/224/03.05.11/2018

Valtioneuvoston kanslia
kirjaamo@vnk.fi

Lausuntopyyntöne 1.11.2018

Suomen meripolitiikan linjaukset

Pohjanmaan liitto kiittää valtioneuvoston kansliaa lausuntopyynnöstä koskien luonnosta Suomen meripolitiikan linjauksista. Meripolitiikan ja sinisen kasvun-saralla on viime vuosien aikana laadittu useita strategisia asiakirjoja alkaen EU:n komission Blue Growth -strategiasta ja päättyen kotimaisiin Itämeren strategiaan, sinisen biotalouden kansallisen kehittämissuunnitelmaan ja sinisen biotalouden tutkimus- ja osaamisagendaan. Myös yksittäiset toimialat, kuten meriklusteri, ovat julkaisseet omia strategisia agendojaan. Samat teemat nousevat esiin eri strategioissa hieman eri näkökulmista tarkasteltuna.

Suomen meripolitiikan linjausten yhteydessä mainitaan, että asiakirjalla ei korvata aikaisempien strategioiden linjauksia vaan täydennetään niitä erityisesti valtamerien osalta. Pohjanmaan liitto olisikin toivonut, että näiden eri strategioiden välistä suhdetta ja hierarkiaa olisi hieman enemmän avattu meripolitiikan linjauksien johdannossa. Jos linjaukset keskittyvät erityisesti valtameriin, puhutaanko silloin itse asiassa Suomen valtameripolitiikasta?

Luonnoksessa esitetyt Suomen meripolitiikan kärjet (merten suojelu, meriklusteri, merilogistiikka ja merellinen tuotanto) ovat loogisia valintoja ja Suomella on paljon annettavaa jokaiseen niistä. Myös esitetyt horisontaaliset teemat (esim. automatisaatio, digitalisaatio ja data) ovat oleellisia kestävän sinisen kasvun kannalta. Lausuntokierroksella oleva luonnoksessa on onnistuttu varsin ytimekkäästi tuomaan esille kunkin painopistealueen keskeiset tavoitteet ja niiden saavuttamista edistävät toimenpiteet. Pohjanmaan liitto pitää merilogistiikan ja meriklusterin erottamista omiksi painopistealueikseen perusteltuna ratkaisuna. Logistiset ratkaisut ja niiden kehittäminen saavat nyt ansaitsemansa huomion ja meriklusterin yritysten kehittämiseen liittyvät näkökulmat korostuvat taas omassa painopistealueessaan.

Pohjanmaan liitto nostaisi merellinen tuotanto -painopisteen prioriteettien joukkoon ehdottomasti myös rannikkokalastuksen kehittämisen, joka luonnoksessa on toimenpiteiden puolella. Olisi outoa, jos kalastus olisi sijoitettu vesiviljelytuotannon alle yhdeksi toimenpiteeksi. Vaikka vesiviljely on maailmanlaajuisesti yksi nopeimmin kasvavista alkutuotannon muodoista, on sen osuus Euroopassa vasta noin viidennes kalantuotannosta. Kotimaisen kalan määrää markkinoilla voidaan tehokkaimmin nostaa kaupallisen kalastuksen toimintaympäristöä kehittämällä. Vesiviljelyn tarjoamaa tulevaisuuden kasvupotentiaalia ei kuitenkaan pidä aliarvioida. Pohjanmaan liitto esittää myös, että saman painopisteen alla oleva merellinen

energiatuotanto -termi avattaisiin lyhyesti lukijalle. Jottei muodostuisi väärinkäsityksiä siitä mitä energiamuotoja siihen katsotaan sisältyvän.

Horisontaalisten teemojen, etenkin osaaminen, tutkimus ja koulutus -teeman yhteydessä, Pohjanmaan liitto olisi kaivannut selkeämpää ryhmittelyä esitetyille toimenpiteille. Nyt vaikuttaa siltä, että varsin satunnainen ryhmä eri tason toimenpiteitä on vain listattu annetun otsikon alle. Kunkin horisontaalisen teeman alkuun voisi myös lisätä lyhyen esittelykappaleen, jossa avataan tiiviisti teeman merkitystä meripolitiikan kannalta, ja vasta sen jälkeen mentäisiin konkreettisiin toimenpide-ehdotuksiin.

Merellisen maakunnan näkökulmasta kansallisen meripolitiikan kehittäminen on luonnollisesti tärkeässä roolissa. Pohjanmaan liiton mielestä lausuntokierroksella oleva luonnos tuo onnistuneesti esille keskeiset meripolitiikan kehittämisen kärjet. Hieman lisävalaistusta tarvittaisiin vielä tämän strategisen asiakirjan roolista aihealueen strategisen kehittämisen laajalla kentällä.

Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto

Niklas Ulfvens
vt. aluekehitysjohtaja

Kimmo Riusala
Kehittämissuunnittelija

